

LE CHANT DU MONDE

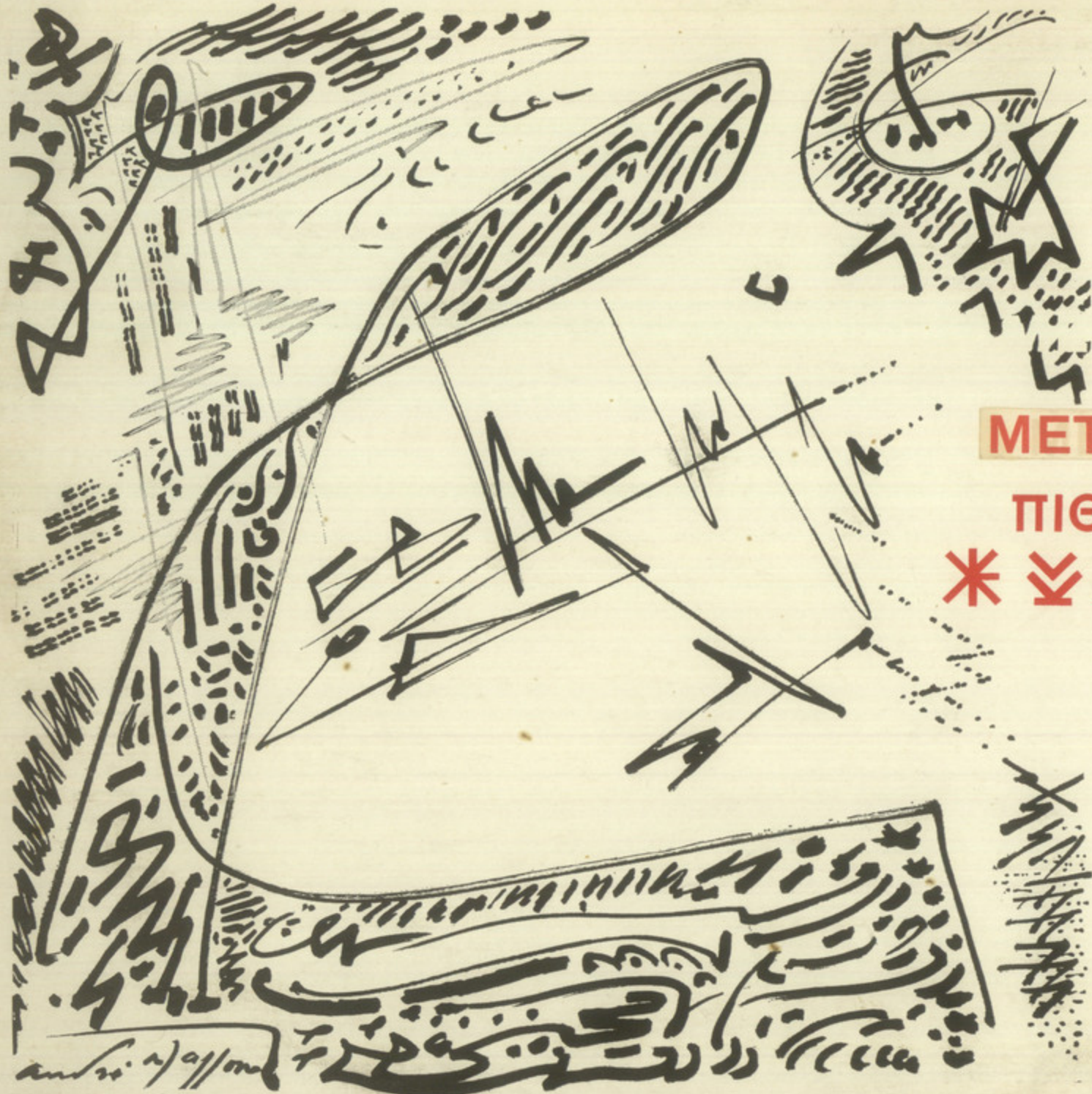

LYRA
251

STEREO

ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ

ΖΕΝΩΚΗΣ

ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΙΘΟΠΡΑΚΤΑ

* ♫ ♪ ♮ ΕΟΝΤΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ
του Όργανου Ραδιοφωνίας
και Τηλεόρασης της Γαλλίας
O. R. T. F.
Δ/ση MAURICE LE ROUX

ΕΝΟΡΓΑΝΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ,
ΠΑΡΙΣΙ
Δ/ση KONSTANTIN
SIMONOVIC

YUJI TAKAHASHI, πιάνο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ

1η ΠΛΕΥΡΑ
ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (8'55'')
(1953/54)

ΠΙΘΟΠΡΑΚΤΑ (9'45'')
(1955/56)

Εθνική Όρχηστρα του Όργανισμοῦ
Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεόρασης
τῆς Γαλλίας (O.R.T.F.)
Διεύθυνση: Maurice LE ROUX

2η ΠΛΕΥΡΑ
ΕΟΝΤΑ (19'40'')
(1963/64)

YUJI TAKAHASHI, πιάνο - P. THIBAUT,
M. CHAPPELLIER, σάλπιγγες - J. TOULON,
G. MOISAN, L. LONGO, τρομπόνα

Ενόργανο Σύνολο
Σύγχρονης Μουσικῆς, Παρίσι
Διεύθυνση: Konstantin SIMONOVIC

* * * * *

IANNIS XENAKIS

SIDE 1
METASTASIS (1953/54)

PITHOPRAKTA (1955/56)
O.R.T.F. National Orchestra, Paris
Conductor: Maurice LE ROUX

SIDE 2
ΕΟΝΤΑ (1963/64)

YUJI TAKAHASHI, piano
Instrumental Brass Ensemble
of Contemporary Music, Paris
Conductor: Konstantin SIMONOVIC

* * *
Σχέδιο τοῦ André MASSON
«ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΕΝΑΚΗ»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο Γιάννης Ξενάκης γεννήθηκε στη Βράζιλια τῆς Ρουμανίας τὸ 1922. Ἦρθε στὴν Ἀθήνα τὸ 1932 καὶ μετὰ τὸ δίπλωμά του Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ ἀπὸ τὸ Ε.Μ.Π., σπούδασε μουσικὴ κυρίως στὸ Παρίσι μετὸν Olivier Messiaen καὶ στὸ Gravesano μετὸν Hermann Scherchen.

Συνεργάτης τοῦ Le Corbusier ἐπὶ 12 χρόνια (περίπτερο ΦΙΛΙΠΣ, Διεθνῆς Ἐκθεση Βρυξελλῶν 1958 κλπ.).

Εἰσήγαγε στὴ μουσικὴ τὸ Λογισμὸ Πιθανοτήτων (1955) δημιουργῶντας τὴ «Στοχαστικὴ Μουσικὴ», τὴ Μαθηματικὴ Θεωρία τῶν Παιχνιδιῶν (1959), τὴ «Στρατηγικὴ Μουσικὴ» καὶ τὴ θεωρία τοῦ Συνόλου καθὼς καὶ τῶν Ὁμάδων (1960), τὴ «Συμβολικὴ Μουσικὴ».

Κύρια ἐνόργανα ἔργα:

Γιὰ ὄρχηστρα: Μεταστάσεις (1953/54), Πιθοπρακτὰ (1955/56), Ἀχορίψεις (1956-57), Ἀναλογικὸς Α καὶ Β (1958), Μονομαχία (1959), Συρμὸς (1959), Ἀμόρσιμα-Μόρσιμα (1956/62), ST/10 (1956/62), Ἀτρεῖς (1958/62), Στρατηγία γιὰ 2 ὄρχηστρες (1959/62), ST/48 (1959/62), «Πολλὰ τὰ δεινὰ» (μετὰ χορωδία) (1962), Ἰκέτιδες (μετὰ χορωδία) (1964), Ἀκρατὰ (1964/65), Τερρετέκτωρ (1955/56), Ὁρέστεια (μετὰ χορωδία) (1965/66).

Γιὰ μουσικὴ δωματίου: Κόκκινες μορφές (1961), ST/4 (1956/62), Μόρσιμα-Ἀμόρσιμα (1956/62), Ἐόντα (1963/64).

Γιὰ πιάνο: Ἔρμα (1960/64). Γιὰ βιολοντσέλλο: Νόμος Ἀλφα (1965).

Ἡλεκτρομαγνητικὴ μουσικὴ: Διαμορφώσεις (1957), Συγκεκριμένους Φ (1958), Ἀναλογικὸς Β (1958), Ἀνατολὴ-Δύση (1960), Bohor (1962).

Ἀπὸ Ἀπρίλιο ἕως Ὀκτώβριο 1966 ἀκούστηκαν 31 ἐκτελέσεις ἔργων του σὲ 18 δημόσιες Συναυλίες καὶ Φεστιβάλ, σὲ 9 χώρες σὲ 4 ἠπείρους.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΕΝΑΚΗ

«Θεωρῶ τὸν Ξενάκη τὸ πῶς σημαντικό, διεθνή συνθέτη τῆς γενιάς του»

Robert Craft (Ἀμερικανὸς Δ/ντῆς Ὁρχήστρας)

«Ἐνας μουδικὸς μετὰ βαθεῖς γνώσεις, γνήσιος καὶ γεμάτος δημιουργικὴ φωτιά. Περιμένω ἀπ' αὐτὸν ἔργα τέχνης πού θὰ ἐκφράζουν καινούργιες ικανότητες τοῦ ἀνθρώπου»

Hermann Scherchen (Γερμανὸς Δ/ντῆς Ὁρχήστρας)

«Αὐτὸ πού εἶναι τὸ πῶς θαυμάσιο, εἶναι ὁ δυναμισμὸς τῶν ἔργων του καὶ ἡ ἐνεργητικὴ ἔνταση πού ξεπηδᾷ στὶς διασταυρώσεις τῶν γκλισάντι. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃ γιὰ τὴν πρωτοτυπία του καὶ τὴ μοναδικότητά του»

Καθηγητῆς S. I. Matsushita (Ἰάπων μαθηματικὸς καὶ συνθέτης)

«Ἀναντίρρητα, σφραγισμένα ἀπὸ τὴ δημιουργικὴ παρουσία, τὰ ἔργα του μαρτυροῦν εὐγλωττα μετὰ πόση ταχύτητα συντελέστηκε, μόλις μέσα σ' ἕνα τρίτο αἰῶνος, μετὰ τὴ βοήθεια τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψης, ἡ ἐξέλιξη τῆς μουσικῆς τέχνης»

Robert Siohan (Γάλλος κριτικὸς)

«Τὸ Ρουαγιάν γνώρισε ἕνα ἐκπληκτικὸ μουσικὸ γεγονός μετὰ τὴν παγκόσμια πρώτη τοῦ «Τερρετέκτωρ». Τὸ ἀσυνήθιστο καὶ μεγαλειώδες αὐτὸ ἔργο, ἡ μυστηριακὴ αὐτὴ μουσικὴ, πού ἡ κρυμμένη δύναμή της ἀντλεῖ τὰ μουσικὰ της ἀπὸ τὴν παλίρροια καὶ τὴν ἀμωπὴ τοῦ Κόσμου» Jacques Lonchamp (Γάλλος κριτικὸς)

«Ἡ δουλειὰ τοῦ Ξενάκη, ἀρχιτέκτονα-μαθηματικοῦ λογικοῦ... ἐπίσης ποιητῆ καὶ μουσικοῦ... «ὄχι ὅπως τῶν ἄλλων»

Olivier Messiaen (Γάλλος συνθέτης)

«Τὰ Πιθοπρακτὰ ἐνεργοῦν σὰν χείμαρρος, σὰν ρεῦμα συμπεκνωμένης ἔκφρασης. Ἡ δράση εἶναι δυνατὴ καὶ διαυγής, ὁμιλεῖ πρὸς μιά καὶ μόνη κατεύθυνση. Τὸ ὅτι ἡ τάση πού βρίσκεται στὴ βάση τοῦ ἔργου του γίνεται ὄλο καὶ πῶς ἰσχυρὴ καὶ παγκόσμια ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἔργα τοῦ Stockhausen καὶ τὶς πῶς πρόσφατες ἐπιτεύξεις τῆς Πολωνικῆς πρωτοπορίας»

Bohdan Pocij (Πολωνὸς κριτικὸς)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΤΟΥ ΞΕΝΑΚΗ

«Ἡ νεότητά μου ζυμώθηκε μετὰ τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ. Ξαναβρῆκα πάντα σ' αὐτὸν τὸ σπέρμα τῶν πῶς προχωρημένων ἰδεῶν τῆς σύγχρονης ζωῆς». «Ὁ Πυθαγόρας θεμελίωσε τὴν ἀριθμητικὴ, τὴ λατρεία τοῦ ἀριθμοῦ, ξεκινῶντας ἀπὸ τὴ μουσικὴ... Εἶναι θαυμάσιο. Ἦταν ὀρθικός. Στὸν ὀρθισμό, ἡ μουσικὴ παίξει τὸ ρόλο τοῦ ἀναστηλωτῆ τῶν ψυχῶν γιὰ νὰ τὶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν καταχθόνιο κύκλο τῶν μετεμψυχώσεων. Ἄν θέλῃ κανεὶς νὰ μετεμψυχοθῆ σ' ἕνα ἀνώτερο ἐπίπεδο, πρέπει νὰ περιποιηθῆ τὴν ψυχὴ του: ὅπως τὸ σῶμα τὸ περιποιεῖται ὁ γιατρός, ἔτσι τὴν ψυχὴ τὴν περιποιεῖται ἡ μουσικὴ. Αὐτὸ βρίσκεται ἐπίσης στὸν Ὀμηρο... Ἐπομένως γιὰ θρησκευτικὸς λόγους ὁ Πυθαγόρας ἀνακάλυψε τὶς μεθόδους μετὰ τὶς ὁποῖες γίνεται ἡ μουσικὴ».

«Πιστεύω πῶς ἡ μουσικὴ δὲν μπορεῖ νὰ συνεχίσῃ νὰ κάνῃ ὅ,τι κάνει τώρα. Ἐχει ἀνάγκη νὰ συγκεντρωθῆ καὶ νὰ ἐνσωματώσῃ ὄλο τὸ παρελθὸν γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ προχωρήσῃ. Ἐχει ἔρθῃ πῶς ὁ καιρὸς γιὰ μιά ἀνασύστασιν καὶ μιά καινούργια σκέψη πού θὰ ἐνσωματώσῃ ὄχι μόνον τὸ παρελθὸν τῆς δυτικῆς μουσικῆς πού ἔχει τὶς ρίζες της στὴν ἀρχαιότητα, ἀλλὰ καὶ τὶς παραδόσεις ἄλλων χωρῶν, ἰδίως τῆς Ἀσίας...»

«Ἐπάρχει μιά ἐσωτερικὴ ὁμορφία τῶν μαθηματικῶν, ἐκτὸς ἀπ' τὴν αἴσθησι καταπληκτικὸ ἐμπλουτισμὸ πού παρέχει σ' ἐκεῖνον πού κατέχει ἔστω κι' ἕνα τμήμα τους. Τὰ καθαρά μαθηματικὰ μετέχουν στὴν ποίηση».

ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΔΙΣΚΟ

«Ἐνας ἀπ' τοὺς πῶς καταπληκτικὸς δίσκους τῆς χρονιάς... Συγκλονιστικὸς σ' ὄλες τὶς σημασίες τῆς λέξης» (Le Monde)

«Ὁ δίσκος αὐτὸς φέρνει τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Ξενάκη» (L' Humanité)

«Ἡ μουσικὴ τοῦ Ξενάκη ἀποτελεῖ ἕνα μουσικὸ φαινόμενο» (Le Journal Musical Français)

«Θεαματικὴ ἐγγραφή» (Arts)